

PONTICA

XLVIII-XLIX

2015 - 2016

MUZEUL DE ISTORIE NAȚIONALĂ ȘI ARHEOLOGIE CONSTANȚA
2016

PONTICA

XLVIII-XLIX

2015 - 2016

**MUZEUL DE ISTORIE NAȚIONALĂ ȘI ARHEOLOGIE
CONSTANȚA**

PONTICA

*Anuar al Muzeului de Istorie Națională și Arheologie Constanța
Annuaire du Musée d'Histoire Nationale et d'Archéologie Constanța*

Colegiul de redacție / Collège de rédaction :

ALEXANDRU AVRAM (Le Mans)
ALEXANDRU BARNEA (București)
MARIA BĂRBULESCU (Constanța)
PIERRE DUPONT (Lyon)
MANFRED OPPERMANN (Halle/Sa.)
ȘERBAN PAPACOSTEA (București)
GOCHA R. TSETSKHLADZE (Llandrindod Wells, Powys, UK)

Redactor șef / Rédacteur en chef:

LIVIA BUZOIANU (Constanța)

Comitetul de redacție / Comité de rédaction:

CONSTANTIN CHERA (Constanța)
GABRIEL CUSTUREA (Constanța)
VALENTINA VOINEA (Constanța)
GABRIEL TALMATȚCHI (Constanța)

Secretar de redacție / Secrétaire de rédaction:

IRINA NASTASI (Constanța)

Informatică editorială / Informatique éditoriale:

ADA-ADINA MARCU (Constanța)
VASILICA PODARIU (Constanța)
DIANA ȘTEFĂNESCU (Constanța)
OANA GRIGORUȚĂ (Constanța)

Manuscisele, cărțile propuse la schimb și toată corespondența vor fi adresate redacției: Muzeul de Istorie Națională și Arheologie, Piața Ovidiu nr. 12, 900745, Constanța, România, Tel./Fax. 0040-241-618763; e-mail: revistapontica@yahoo.com

Les manuscis, les livres et les revues proposés en échange, ainsi que toute correspondance seront adressés à la Rédaction: Musée d'Histoire Nationale et d'Archéologie, 12 Place d'Ovide, 900745, Constantza, Roumanie, Tél./Fax 0040-241-618763; e-mail: revistapontica@yahoo.com.

PONTICA ediție online/ PONTICA en-ligne edition : www.revistapontica.wordpress.com

ISSN 1013-4247

ISSN (online/en-ligne) 2247 – 9341

ISBN 973-7951-29-8

SUMAR
SOMMAIRE
CONTENTS

HISTORICA

Valery YAILENKO

Source Study Analysis of Pseudo - Scymnus' Data on the Pontic Cities' Foundation	9
--	---

IONUȚ HOLUBEANU

Noi interpretări privind rangul scaunului bisericesc de la Tomis în secolele al V-lea și al VI-lea p. Chr.	
--	--

New Interpretations Regarding the Rank of the Seat of Tomis in the 5 th and the 6 th Centuries AD	25
---	----

ALEXANDRU MADGEARU

Despre două recente tentative de localizare a Vicinei	
---	--

On two Recent Attempts to Locate Vicina	61
---	----

ARCHAEOLOGICA

JASNA VUKOVIĆ, MARIJA SVILAR

Early Neolithic Impresso-Decoration Reconsidered: a Case Study from Pavlovac - Kovačke Njive, Southern Serbia.....	73
--	----

RADU-ALEXANDRU DRAGOMAN

Clay Containers in Context: the Boian "Sanctuary" at Căscioarele-Ostrov, Southern Romania.....	99
--	----

CRISTIAN EDUARD ȘTEFAN

Scurtă notă cu privire la trei locuințe eneolitice de la Glina - <i>La Nuci</i> Brief Note on Three Eneolithic Houses from Glina - <i>La Nuci</i>	137
--	-----

VALENTINA VOINEA, GLICHERIE CARAIVAN, MIHAI FLOREA

Holocene Landscape Changes and Eneolithic Settlements Dynamics in the West Black Sea Coastline.....	147
---	-----

MARIUS STREINU

Revisiting the Tomis Amphitheatre – Theories and Hypothesis.....	177
--	-----

OCTAVIAN MITROI, LIVIU LUNGU Un cuptor de uz meșteșugăresc descoperit în apropierea zidului de incintă roman târziu al Tomisului A Craftsman's Kiln Discovered Near the Late Roman Precinct Wall of Tomis.....	185
LAURENȚIU RADU, MĂDĂLINA UNGUREANU, CORINA RADU-IORGUŞ Cercetări arheologice în aria funerară callatiană Archaeological Research in the Callatian Funerary Area.....	193
ȘTEFAN-EMILIAN GAMUREAC, MIHAI SEVERUS IONESCU, FILICA DRĂGHICI The A9 Edifice from Tropaeum Traiani (II). A Late Roman House in Scythia Minor (5 th – 6 th Cent. AD).....	209
CRISTINA PARASCHIV-TALMATCHI, GABRIEL CUSTUREA Nouvelles données sur les découvertes subaquatiques du littoral roumain.....	241
CONSTANTIN NICOLAE Şantierul arheologic Hârşova-cetate, sectorul „incinte vest”. Campaniile 2000-2007 Hârşova-cetate Archaeological Site, „incinte vest" Sector. 2000-2007 Campaigns.....	281
STELLA DONCHEVA, IVAYLO BUNZELOV Production of Crosses in the 10 th Century in Medieval Bulgaria.....	305
AUREL MOTOTOLEA Catarame – pafta de influență orientală din colecțiile Muzeului de Istorie Națională și Arheologie Constanța Oriental Influence Belt Buckles from the Collections of the Museum of National History and Archaeology Constanța.....	315
AUREL-DANIEL STĂNICĂ Aspecte privind prelucrarea metalelor în centrele din nordul Dobrogei în secolele X-XV Aspects on Metalworking in the Northern Dobrudja Centers in the 10 th -15 th Centuries.....	357

EPIGRAPHICA

VICTOR COJOCARU Emitenți și beneficiari ai decretelor de proxenie în spațiul pontic Verleiher und Empfänger der Proxeniedekrete im Schwarzmeerraum.....	381
---	-----

MARIA BĂRBULESCU, LIVIA BUZOIANU

Localités rurales du territoire de Tomis aux noms antiques inconnus: quelques observations sur l'onomastiques	415
ALEXANDRU AVRAM	
Notes épigraphiques (V).....	429
DOINA BENEÀ	
Câteva observaþii privind administrarea podului roman de la Drobeta Gern Einige Betrachtungen, die Verwaltung der römischen Brücke von Drobeta betreffend.....	439

VARIA

ILINCA DAMIAN

Copia și absenþa sa. O discuþie despre creativitate culturală pornind de la „Discobolul” lui Myron, sec. V a.Chr.	
The Copy and its Absence. A Discussion on Cultural Creativity Based on Myron’s „Discobolus”, 5 th Century BC.	461

CORNELIA CÄRPU, LEONID CÄRPU

Observaþii privind evidenþierea unor microfosile în fragmente ceramice din diverse periegheze și aşezări din Dobrogea	
Remarks on Microfossil’s Emphasizing in Ceramic Fragments from Various Field Surveys and Settlements in Dobrudja.....	475

GLICHERIE CARAIVAN, RADU DIMITRIU, CONSTANTIN CHERA,
CERCHIA CORNELIU

New Geoarchaeological Researches around the Danubian Island – Pcuiul lui Soare.....	489
---	-----

NOMISMATA

EMANUEL PETAC, AUREL VLCU

About The Early Hellenistic Gold and Silver Coinage from Tomis.....	499
GABRIEL TALMACHI, CLAUDIU MUNTEANU	

Monede antice și bizantine din colecþia Muzeului Naþional Brukenthal Ancient and Byzantine Coins from the Brukenthal National Museum’s Collection.....	509
--	-----

GHEORGHE MNUCU-ADAMETEANU

Dcouvertes archologiques et numismatiques sur le territoire du village d’Enisala, com. Sarichioi, dpt. de Tulcea (IX ^e – XIV ^e siècles).....	527
---	-----

RECENZII COMPTE RENDUS

Nathan Badoud, <i>Le temps de Rhodes. Une chronologie des inscriptions de la cité fondée sur l'étude de ses institutions</i> , Vestigia. Beiträge zur alten Geschichte Band 63, Verlag C.H. Bech, München 2015 (562 p.) (Livia BUZOIANU).....	541
Adrian Robu, <i>Mégare et les établissements mégariens de Sicile, de la Propontide et du Pont-Euxin. Histoire et institutions</i> , Berna [et al.], 2014, 544 p. (inclusiv 5 hărți și 8 planșe color) (Victor COJOCARU).....	548
Florin Fodorean, <i>Pannonia, Dacia și Moesia în izvoarele geografice antice</i> , Editura Mega, Cluj-Napoca, 2014, 259 p., ISBN 978-606-543-459-2 (Nelu ZUGRAVU)..	556
Intrări de carte în biblioteca M.I.N.A.C. (2015)/ New Book Entries in MINAC Library (2015) (Georgeta HAŞOTTI).....	567
Lista abrevierilor/ Abbreviations	587

HISTORICA